

De heer Frans Kuppens,
Voorzitter Regionale Stuurgroep,
RES Metropoolregio Eindhoven,
Raiffeisenstraat 18,
5611 CH Eindhoven
E-mail: info@metropoolregioeindhoven.nl

Leende, 10 december 2020

Geachte heer Kuppens,

Dank voor uw reactie van 30 september 2020 in antwoord op de brief van 6 bezorgde Leendenaren van 21 juli 2020. Dorpsraad Leende deelt die zorgen en heeft besloten 'energietransitie' als belangenbehartiger van de Leendse gemeenschap te betrekken in haar activiteiten.

In de brief van 21 juli 2020 werden een aantal onderwerpen aan de orde gesteld die U niet beantwoordde:

1. onderbouwing en keuze van de zoekgebieden
2. te plaatsen opwekcapaciteit
3. beoogde besparing,
4. ruimte- en grondbeslag van opweksystemen in 2030 en 2050,
5. de impact van opweksystemen op het grondgebied van onze gemeente en 3 andere gemeenten.

Kennelijk is de stuurgroep RES niet bereid over deze onderwerpen open en transparant te communiceren, terwijl ze toch buitengewoon ingrijpend zijn voor de woon- en leefomgeving in Heeze-Leende en 3 andere gemeenten. Feitelijk behelst uw plan concentratie van de opweksystemen in 4 van de 21 gemeenten, terwijl 17 andere gemeenten buiten schot blijven.

Hieronder vragen, commentaar en opmerkingen onzerzijds naar aanleiding van kernwoorden in Uw betoog.

Keuze van zoekgebieden

Volgens uw brief is het leidend principe voor de inpasbaarheid van opweksystemen: << *iedereen draagt bij* >>. Maar vervolgens ondermijnt U dat principe door te stellen dat de keuze van zoekgebieden gebaseerd is op:

- << *wat past binnen ons landschap, koppeling met andere opgaven, wetgeving, impact op elektriciteitsnetwerk* >>.
- << *een evenredige verdeling is bovendien niet mogelijk. Uitgangspunt is waar het in de regio het meest logisch is om grootschalige duurzame energieopwekking te realiseren. Draagkracht van het landschap en de landschappelijke inpassing en andere gebiedsopgaven is hierbij leidend.*

Het is volstrekt onduidelijk hoe de door U genoemde aspecten logisch leiden tot de keuze van de zoekgebieden voor grootschalige opwek in 'the backyard' van Heeze-Leende en van 3 andere gemeenten. U geeft wel de randvoorwaarden maar niet de argumentatie, die tot de keuze heeft geleid.

'Iedereen draagt bij', blijkt in ieder geval niet leidend, maar misleidend. Iedereen die de regio kent, weet dat er wel degelijk geschikte gebieden in vele van de andere 17 gemeenten zijn, waar grootschalige opwekking inpasbaar is.

'Draagkracht van het landschap enz.' is een buitengewoon subjectief begrip en wie beoordeelt dat? Wordt er ook rekening gehouden met de bewoners van dat landschap?

Te plaatsen opwekcapaciteit en het daarbij behorend netwerk

De 'impact op het elektriciteitsnetwerk' kan alleen te maken hebben met de kosten om het netwerk naar andere delen van de regio uit te breiden en te verzwaren.

De beoogde opwekcapaciteit van 2 TWh in 2030 impliceert het plaatsen van 10-tallen grote windmolens (150-170 masthoogte en 150-170 m rotordiameter) en/of duizenden hectares zonnenvelden in Heeze-Leende en drie andere gemeenten. Doorkijkend naar 2050 betekent een opwekcapaciteit van 5,5 TWh plaatsing van nog grotere aantallen windmolens in die vier gemeenten. Kennelijk is concentratie van opweksystemen in die vier gemeenten goedkoper dan de kosten van netwerkverzwaring en -uitbreiding.

Wij zien dat anders. Uitbreiding en verzwaring van het netwerk in de regio maakt een evenrediger spreiding van opweksystemen in de regio mogelijk en benadert het principe van 'iedereen draagt bij'. Met die aanpak kan een beperkt aantal windmolens in Heeze-Leende langs de snelwegen geplaatst worden met zoveel mogelijk behoud van de oorspronkelijke landschappelijke waarden en behoud van woon- en leefomgeving.

Draagvlak/communicatie

Het planMER wordt nu uitgevoerd en moet inzicht bieden << over de werkelijke potentie in deze gebieden (bedoeld zijn de zoekgebieden in Heeze-Leende) >> en: << welke gebieden kunnen bijdragen aan het bod van 2 TWh in 2030 en welke gebieden zijn wel kansrijk maar pas na 2030 mogelijk >>.

Het 'planMER' wordt uitgevoerd, vooruitlopend op het creëren van maatschappelijk draagvlak en bewustzijn. Wij kunnen niet anders concluderen dan dat er kennelijk een onomkeerbaar plan ligt dat pas later 'verkocht' gaat worden aan inwoners. Maatschappelijk draagvlak vormt kennelijk een sluitpost.

<<Draagvlak is een belangrijke randvoorwaarde voor de uiteindelijke zoekgebieden.>> is dus kennelijk een lege voorwaarde. De Dorpsraad heeft het voornemen de mening van onze bewoners te inventariseren. Dit heeft echter alleen zin als de burger de gelegenheid heeft gekregen zich een mening te vormen. Van de resultaten van die inventarisatie zal de Dorpsraad de Gemeente en de stuurgroep RES op de hoogte stellen.

Energievoorziening

'Van-het-gas-af' vormt staand beleid, maar de inpassing is een enorm probleem en de kosten voor burgers en de toekomstige energieprijzen zijn in nevelen gehuld. Zon en wind alleen vormen geen stabiele oplossing zonder opslag. Geen woord wijdt U aan de noodzaak van back-up van energiesystemen voor het geval wind en zon ons in de steek laten.

Er zijn steeds meer signalen dat de kosten om woningen, bedrijfspanden en overheidsgebouwen 'van-het-gas-af' te halen nooit terugverdiend worden, respectievelijk onbetaalbaar zijn voor de burger.

Kernenergie wordt genoemd als mogelijk alternatief. Dat geldt ook voor waterstof en andere (nog te ontwikkelen) brandgassen. Helaas daarover geen woord in de concept RES.

Besluitvorming over de RES

Op onze concrete vraag of de gemeente Heeze-Leende uiteindelijk zelf beslist over plaatsing van opweksystemen op haar grondgebied', antwoordde U: << de 21 gemeenteraden, de 2 waterschappen en Provinciale Staten nemen een besluit over de RES >>.

Uw antwoord impliceert dat de Gemeenteraad van Heeze-Leende uiteindelijk geen beslissende stem heeft over plaatsing, soort en omvang van opweksystemen op haar grondgebied. Bovendien kan de 'crisis- en herstelwet' lokale besluitvorming overrulen.

Daarom verzoeken wij U ons over 'besluitvorming' haarscherp duidelijkheid te verschaffen.

Samenvattend

De huidige plannen voorzien in concentratie van grootschalige opwek in 4 van 21 gemeenten, terwijl er wel degelijk geschikte gebieden in de 17 andere gemeenten beschikbaar zijn. Deze onevenredige verdeling van de lasten staat haaks op het 'leidend principe' en resulteert in een verkrachting van het landelijk karakter van Heeze-Leende en de 3 andere gemeenten.

De kosten van netwerkverzwaring en -uitbreiding mogen geen reden zijn om opweksystemen voor de regio in Heeze-Leende en 3 andere gemeenten te concentreren.

Daarom verzoeken wij:

1. Een compact overzicht betreffende de voorgenomen soort en omvang van opweksystemen per gemeente, te plaatsen tot 2030 met een doorkijk naar 2050 in de geselecteerde zoekgebieden.
2. Een haarscherpe omschrijving van de zeggenschap van de Gemeenteraad van Heeze-Leende over de plaatsing van opweksystemen met wind en zon op haar grondgebied.

Conclusies

De stuurgroep RES is niet transparant m.b.t. de keuze van zoekgebieden voor opweksystemen. De lasten worden niet redelijk verdeeld en dat spoort niet met het door U genoemde 'leidend' principe: << *iedereen draagt bij* >>. Dit plan kan alleen maar leiden tot groeiende onrust en onzekerheid, en het blijft volstrekt onduidelijk hoe: "communicatie, participatie, draagvlak, besluitvorming", naar burgers gaat plaatsvinden.

Wij achten het noodzakelijk dat inwoners transparant geïnformeerd worden over de voorgenomen plannen. Dat is kennelijk een taak van de gemeenten. Een goed voorbeeld vormt Blad 43 uit de Concept-RES van West-Brabant. Eén A-4tje geeft concreet aan welke opweksystemen men per gemeente beoogt op te stellen voor 2030 met een doorkijk naar 2050.

Daarnaast is bredere informatie noodzakelijk. Waarom moet Nederland 'van-het-gas-af'? Waarom voert Nederland een ander beleid dan Duitsland dat Russisch gas gaat inkopen en met België overschakelt op gas? Waarom moeten regio's zo nodig selfsupporting worden voor het totale energieverbruik? Waarom kopen wij geen gas in ter vervanging van olie en kolen en benutten de bestaande infrastructuur?

De informatie aan de burgerij moet op gang komen. Wat levert de transitie op voor de burger? Hoeveel zal de klimaatwinst bedragen? Wat wordt van de burger verwacht? Kortom, een heldere motivatie om burgers aan te zetten dit 'beleid' te omarmen.

Wij stellen een concrete reactie op bovengenoemde onderwerpen op korte termijn zeer op prijs.

Hoogachtend,

Secretaris Dorpsraad Leende
Cor Heuijersjans

